

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมน้ำย่างของประเทศไทยถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อรายได้ของประเทศไทยอย่างไรก็ตามน้ำย่างส่วนใหญ่ถูกส่งออกในรูปของวัตถุดิบ ซึ่งมีมูลค่าต่ำมากเมื่อเทียบกับมูลค่าของผลิตภัณฑ์ยาง ดังนั้นประเทศไทยจึงควรเพิ่มจำนวนของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางให้มากขึ้นเพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับประเทศไทย การสร้างนวัตกรรมในอุตสาหกรรมน้ำย่างจึงเป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ แต่เนื่องจากระดับนวัตกรรมของอุตสาหกรรมน้ำย่างของไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอ การศึกษาในครั้นี้จึงมุ่งศึกษาสถานภาพความก้าวหน้าและปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ในการออกแบบพัฒนาต้นแบบกระบวนการผลิตน้ำย่าง ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ถุงมือยางในประเทศไทย โดยทำการศึกษาจากแบบสอบถามกลุ่มบริษัทผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากน้ำย่างธรรมชาติ ได้แก่ ถุงมือยาง ถุงยางอนามัย เส้นด้ายยางยีดและถุงโป่ง จำนวนทั้งหมด 87 ราย มีผู้ตอบกลับทั้งหมด 30 ราย และการสัมภาษณ์เชิงลึกบริษัทผู้ผลิตถุงมือยาง จำนวน 2 ราย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการพัฒนาเป็นต้นแบบกระบวนการสร้างนวัตกรรมของกลุ่มผลิตภัณฑ์ถุงมือยาง

จากการศึกษาสถานภาพและความก้าวหน้าทางด้านนวัตกรรมของกลุ่มผลิตภัณฑ์จากน้ำย่างธรรมชาติในประเทศไทย และการใช้การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตัวแปรด้วยเทคนิค Cluster Analysis ทำให้สามารถแบ่งกลุ่มกิจกรรมตามระดับนวัตกรรม ออกได้เป็น นวัตกรรมระดับสูง นวัตกรรมระดับปานกลาง และนวัตกรรมระดับต่ำ ในขณะเดียวกันพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนานวัตกรรมประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกดังนี้ โดยปัจจัยภายใน ได้แก่ การดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ค่าใช้จ่ายด้านนวัตกรรมและการวิจัยพัฒนา การดำเนินกิจกรรมด้านผลิตภัณฑ์และกระบวนการ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับปัจจัยภายนอกมาจากการสนับสนุนด้านการพัฒนานวัตกรรมจากหน่วยงานภายนอกเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินการยอมรับต้นแบบกระบวนการสร้างนวัตกรรมของกลุ่มผลิตภัณฑ์ถุงมือยางที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นพบว่าผู้ประกอบการมีความเห็นด้วยกับโครงสร้างของต้นแบบที่พัฒนาขึ้นและเชื่อว่า ถ้ากลุ่มผลิตภัณฑ์จากน้ำย่างของไทยมีต้นแบบกระบวนการผลิตน้ำย่างที่ชัดเจนจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนานวัตกรรมต่อไป

Abstract

The rubber latex industry of Thailand plays a significant role in the country income. However, most rubber latex is exported as a raw material which is extremely low value compared to that of product. Therefore, Thailand should increase the rubber latex product manufacturing industry in order to generate sustainable income for the country. To achieve this, the introducing of the innovation to the rubber latex industry is one possible way. Nevertheless, according to the insufficient innovation performance of the Thai rubber latex industry, this research aimed to study the current status of the innovation of Thai rubber latex industry and the factors affecting the innovation situation in order to design the process model for the innovation development of rubber latex products in Thailand. The study method is questionnaire distributing among the natural rubber latex product manufacturers, namely rubber gloves, condom, rubber thread, and rubber balloon. Besides the 87 questionnaires which had been distributed and 30 responded back, the data also gathered from in-depth interviewing with two rubber glove manufacturers. Then the obtained data were analyzed in order to develop a process model.

According to the result from the study of the current status of the Thai natural rubber latex products, the degree of innovation of the manufactures was divided into 3 groups through Cluster Analysis: high, medium and low innovation. Meanwhile, the innovation development was affected by both internal and external factors. The internal factors consisted of the performance of innovation development, the investment of innovation and research and development, the performance of product and process activities, and Intellectual Property Protection. While the external factor was only from the support of innovation development from the external agency. Assessing the developed process model acceptance found that the entrepreneurs agreed with the structure of model and believed that if Thai rubber latex product groups have the distinct process model, it will bring the success of the innovation development to their groups in the future.